

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocialno glasilo.

Štev. 49.

V Ljubljani, v soboto 10. septembra 1898.

Letnik III.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah ob 11. uri dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 8 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“ v Ljubljani. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 10. do 12. dopoldne. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Po visokoškolskem shodu.

Po visokoškolskem shodu je, po onem tako željno pričakovanem, tako potrebnem shodu... Prvi dan zborovanja je veljal slovenskemu vseučilišču v Ljubljani. Soglasno in navdušeno je vsprejelo navzoče dijaštvo dotično resolucijo. S tem pa še nikakor nismo končali! Pri vsaki priliki nam je treba iznova in iznova delovati za svoj uzor, na vsakem shodu in sestanku, ki ga bomo imeli, biti mora na dnevnem redu tudi točka o slovenskem vseučilišču. Treba pa je tudi agitacije mej narodom, ljudstvom, da se bode zavedalo te zahteve. V tem oziru se še vse premalo stori. Nedavno sem vzpodbujal narodnega župana na Kranjskem, naj skrbi, da pošlje njega občina prošnjo za slovensko vseučilišče na pristojno mesto. Odgovoril mi je, da se prav za prav malo ozirajo na župane po kmetih, da je že županski shod sklenil tako prošnjo in da je dolžnost vlade, da nam ustanovi vseučilišče!

Rojaki! Ali še res ne bode konec one stare pesmi, ki vedno in vedno poje le o vladi? Ali nas še ni izučila bridka skušnja, ali smo še zmirom taki politiški otroci, da verujemo v materinsko skrb vlade za nas? Kedaj vendar pridemo do spoznanja, da je prihodnost naša v nas samih, v zvezi z ostalimi Slovani, v prvi vrsti z južnimi! Seveda je dolžnost vlade, saj je kaj drugega še tudi nje dolžnost — a vendar je ne izvršuje. Slep mora biti, kdor ne vidi, da ima vlada za nas Slovence in Slovane le grablje, vil pa ne. Dovolj se že zanašamo na vlado, čas je menda že, da začnemo drugo pot. Poslanec Daszynski nas je v drž. zbornici dobro označil kot najponižnejši narod. In dalje! Res je, da je županski shod napravil prošnjo za slov. vseučilišče naravnost na cesarja, toda ali pomeni to že toliko, da že imamo vseučilišče in da sedaj zopet lahko 50 let držimo križem roke? Tako smo seveda delali doslej, zato smo toliko dosegli, saj vsakdo ve, da Slovenci radi in potrpežljivo čakajo. Tudi to je res, da na jedno občino in jednega župana se ne morejo ozirati, zato je pa treba, da pokažemo skupno, kaj hočemo. Če bi vsak tako govoril, potem bi se nihče ne ganil — no, potem bi se pa menda ozirali na nas! V našem slučaju odločuje vendar število, da morejo pokazati naši poslanci vladi in drž. zboru, glejte: celokupni slov. narod zahteva to, je prepričan o potrebi in pomenu slovenskega vseučilišča, to ni zahteva le pojedincev, voditeljev, inteligencije, kakor se nam rado očita, ampak to je želja celega naroda, ki se zaveda samega sebe, ki hrepeni po višji izobrazbi in je ravno radi tega tudi vreden, da se mu da. To je oni veliki pomen, ki ga imajo te prošnje. Jeden glavnih naših grehov je, da ne poznamo dovolj skupnosti, solidarnosti, da se sučemo vedno le v malem, vsak zase, za svojo stranko, a nimamo dovolj jasno pred očmi velikih idej, ki zahtevajo ne le pojedincev, ne le posameznih stanov in strank, ampak celega naroda v vsi njega skupnosti, odločnosti in vztrajnosti.

Krepko torej naprej, saj ne beračimo, ne prosimo milosti, ampak se borimo za svoje pravice! Nas akademikov pa je dolžnost, da stopamo kot „apostoli prosvete“ v prvih vrstah.

Nastaja sedaj vprašanje: Kam naj hodijo slovenski dijaki na vseučilišče, dokler nimamo v Ljubljani višjih šol?

Doslej je večina našega dijaštva prihajala na Dunaj in v Gradec. Gradec nima posebne univerze, Dunaj ima staroslavno univerzo, toda univerza še ni vse. Za mladega človeka je večjega vpliva družba, v kateri živi, duh, ki vlada v tej družbi in okolici.

Kako je v imenovanih mestih v tem oziru? Dunaj in Gradec sta nemški mesti, in ta nemška družba, v katero imamo morebiti dostop, vendar ni za nas. Nemci imajo druge potrebe, druge interese, nego mi Slovani, zato tudi drug značaj. Njim se ni treba boriti za narodnost, oni so na svoji in naši zemlji gospodarji, mi smo pa narod, ki se mora boriti za svoj narodni obstanek, za svojo gospodarsko neodvisnost. Nemci kot velik, mogočen narod, navajen gospodstva in samodržstva, pač more videti potrebe nas, malega narodiča, a umevati jih ne more tako lahko, ker je bil rojen in vzgojen v vse drugačnih razmerah. Bogataši, sedeči vedno pri polnih loncih in skledah, težko pojmijo bedo in revščino zatirancev, le podobna, sorodna srca se umevajo. Politiška konstelacija pa je to razmerje privedla do neznosnosti. Nemec ne samo, da ne umeva Slovana, on ga naravnost mrzi in črti, sovraži in preganja, napada in pobija. Še celo tam, kjer bi moralo vladati mednarodno pravo, na vseučilišču, kjer naj bi se gojila znanost, tudi tu za Slovana ni mesta. Kakor steklega psa pođe ga iz zadnjega kotička, kjer je še upal, da najde varno zavetišče. Kam naj se obrne slovenski, slovenski dijak? Gotovo tja, ker mu bijejo sorodna srca, sorodna po krvi, jeziku, zgodovini, značaju, potrebah...

Bolj, nego kedaj poprej, je sedaj čas, da že vendar jedenkrat začnemo oživotvarjati tudi in konkretno tako zvano slovensko vzajemnost, o kateri se zlasti med nami Slovenci in theoria pri čaši vina sila veliko govori, a v dejanju malo kaže. Vsa ona sanjaška vzajemnost nam ne pomore nič, ako nima trdne, realne podlage. To spoznavajo naši nasprotniki veliko bolje, nego mi, zato se pa naravnost norčujejo iz naše vzajemnosti, ker vedo, da je po silnem gromenju in bobnenju navadno malo dežja. S svojo vzajemnostjo smo sovražnikom samo v zasmeh, sebi pa na veliko škodo, ako se danes objemamo in poljubljamo ter same ljubezni topimo, jutri pa že, kakor po navadi, Hrvat Srbu ali Srb Hrvat nastavlja nož pod vrat, zatira Poljak Rusina, preganja Rus Poljaka in Rusina, se mrzita Čeh in Poljak, črtita Srb in Bolgar.

Prvi pogoj, da dobi naša vzajemnost realnejšo podlago, je ta, da se začnemo v večji meri spoznavati med seboj, nego smo se doslej. Brez spoznanja ni medsebojnega spoštovanja in ljubezni, brez spoštovanja in ljubezni pa ni skupnega delovanja. Spoznajmo se in skoro vidimo, da pada marsikaka stena, marsikak zid, ki nas je doslej umetno, navidezno, le vsled predsodkov ločil. To velja tudi zlasti za nas Slovence. Na ta način je mogoče, da si poda mladina preko grehov svojih očetov roko v spravo in zvezo.

In ni-li nespametno nositi toliko in toliko denarja tujcu, da nas potem tepe z bičem, ki smo si ga spletli sami? Podpirajmo se vendar v prvi vrsti Slovani med seboj!

Treba je menda že, da se osamosvojimo tujega vpliva in duha, ki mori in duši naše narodno življenje; treba, da odložimo nemško omiko ter začnemo oživljati v sebi slovansko, katero je doslej tlačila nemška, da se naš narodni značaj ni mogel razvijati.

Abiturijentje, in vi, tovariši-akademiki! mesto na Dunaj, Gradec ali Inomost v — Prago, Krakov in Lvov!

Za nas Slovence je zlasti velikega pomena, ako prebijemo nekaj let vsaj v zlati Pragi. V Pragi se osredotočuje vse življenje naroda, ki deluje z vsemi svojimi silami na to, da se osamosvoji popolnoma od tujega duha in kapitala. Vse se organizuje, spaja in druži v večje skupine, organizacije, da more uspešneje delovati. Češki narod nam mora biti vzgled, na kako stopinjo omikanosti, dovršenosti, blagostanja in samostalnosti se povzdigne narod, ki vztrajno, napredno in marljivo dela v svrhu kulturne, gospodarske in politiške emancipacije svoje.

Tu imamo dovolj slovenskim podobnih razmer in potreb, katerih reševanje nam more biti v pouk. V češki narodni literaturi nahajamo vse, tudi najmodernejše smeri, zlasti pa je tu zelo razvita kritika, od tod tudi krepki napredek. Pri nas, če se ne motim, je malo drugače v tem oziru.

Kakor je razvito češko društveno življenje obče, tako posebej še dijaško. Češki dijak je preživel teško krizo, ki je obvladala celo javnost, krizo, kakeršna se mora pojaviti prej ali slej tudi med nami Slovenci in katere prve študije, dasi še neznatne, se že oglašajo med slovenskim dijaštvom. Iz narodnega fanatizma in šovinizma, ki se je kazal v samih resolucijah, izjavah, napitnicah itd., se je začel češki dijak glavno po naukih realizma prerajati notranje, začel se je v njem proces demokratizacije.

Politika ni deklamacija, ampak delo, resno, a vendar ne glavno in jedino delo. Prvo in glavno je notranje, kulturno, moralno in materijalno blagostanje naroda. Pogoj politiški svobodi in samostalnosti je gmotno blagostanje in socialna sreča med narodom. Glavna naloga inteligencije je, da dela v korist doslej brezpravnih mas, zajedno z njimi in za nje.

Po teh naukih se je jelo organizovati in reformovati češko dijaštvo, skrbeč za lastno, samostalno naobrazbo, s pridnim in vztrajnim učenjem, a na drugi strani se je poprijelo pozitivnega dela med narodom ter s tem neizmerno pripomoglo narodni in politiški organizaciji.

Boj, ki ga je bilo češko dijaštvo, je bil srdit in krut, na občnih zborih so se pretresale strogo dijaške stvari le v drugi vrsti, v prvi vrsti so se tu obširno razpravljala socialna, politiška, filozofiška vprašanja itd.

Vsekako je za slovenskega dijaka velikega pomena, da se nekoliko natančneje seznanj z življenjem češkega dijaštva, da spozna ta veliki razloček med delavnim, resno mislečim in treznim češkim dijakom in med vrtoglaviimi, krokarskimi nemškimi „burši“. Vpliv, ki ga dobi človek v jedni ali drugi družbi, je gotovo očividno. Češko dijaštvo nam more pokazati, česa nam še vse nedostaja, ono nam more pokazati cvet in sad svojega dela, pa tudi pot ali način, po katerem je doseglo tako lepe uspehe. To vam je odprta knjiga, katero naj bi pridno čitali!

Češke visoke šole so na glasu. Češka tehnika je jedna prvih, češki tehniki se odlikujejo po strokovni dovršenosti. In kaj naj rečem o univerzi? Na pravoslavni fakulteti predavajo znani učenjaki, n. pr. Zucker — kazensko pravo, Randa — rimsko pravo, Bráf — narodno gospodarstvo itd.; na filozofiški: Masaryk — filozofijo in sociologijo, Gebauer — slov. filogijo, Kvičala — klasiško fil., Niederle — antropologijo in arheologijo, Frida (Vrhlický) — moderne literature, itd., na medicinski: Maydl — kirurgijo, Mareš — fiziologijo, Schöbl — očne bolezni, Hlava — patološko anatomijo, itd. Vse to so imena več ali manj znana po učenem svetu.

Pri tem, da prebijemo nekaj časa na kaki slovanski univerzi, se priučimo kolikor toliko dotičnemu slovanskemu jeziku, kar je gotovo velike važnosti. Mi še nimamo, ali vsaj jako malo znanstvene literature, crpati moramo svoje znanje iz tujih, dostikrat nam sovražnih in resnico namenoma zavijajočih virov, v prvi vrsti nemških, ki pišejo časih o slovanstvu, o slovanski znanosti in umetnosti tako, da se človeku gabi. In terminologija? Ako hočemo imeti slovensko vseučilišče, moramo vendar skrbeti, da sestavljamo za pojedine stroke slovensko terminologijo. Ali bomo kar vse pobrali od Nemcev? Kjer ni domačega pripravnega izraza ali kacega mednarodnega, je vendar bolj praktično za nas vsekako, da si izposodimo od brata, nego od soseda, ki nam je tuj. Na ta način se drug drugemu vedno bolj pridružujemo in približujemo. In da je učenje slovanskih jezikov za medsebojno občevanje neprecenljive vrednosti, mi ni treba posebej omenjati. Prav gladko in dobro se priučiti drugemu jeziku, če tudi sorodnemu, ni sicer vsakemu dano, a toliko se pa že lahko nauči, da more čitati in glavne misli si raztolmačiti ter pogovor razumeti. In to je dovolj! Ako bi Slovani le toliko znali, potem bi lahko vsak v svojem jeziku govorili in se vendar umevali — in takó daleč moramo prignati, če nam je slovanstvo resna stvar, a ne puhla fraza. To bi bila prava vzajemnost! Čehi so na pr. kakor sicer, tudi v tem oziru strpni, vrh tega je tako že v določilih, da morejo delati pravniki drž. izpite v izključno nemškem jeziku.

Znanje kolikor toliko zlasti češkega jezika je za nas važno z ozirom na moč in veljavo, ki jo imajo dandanes Čehi v Avstriji in izven nje v ostalem slovanskem in neslovanskem svetu, z ozirom na njih kulturo, od katere si moremo marsikaj osvojiti, kakor tudi z ozirom na trdnješi vezi in pogostejše medsebojno občevanje, ki je nastalo med nami v zadnji časih. Da so Poljaki za Čehi in da je naše razmerje do njih doslej še bolj rahlo, je gotovo, vendar ne škodovalo bi ne, ako bi se kdo napotil v Krakov ali Lvov: učiti bi se imel tudi tu marsikaj, prišel bi tudi tu med svoje! Vsekako pa sem mnenja, da je najboljša za nas, ako korakamo stopnjema: prva pot v zlato Prago, potem kam drugam, kar je tudi radi jezika prikladnejše. V Zagrebu imamo težkoče vsled dualizma, sicer je pa boljše, da smo od zagrebške univerze, dokler je taka (madžaronska), oddaljeni.

Zlata Praga z gostoljubnimi slovanskimi svojimi prebivalci, s historičskimi svojimi znamenitostmi, ki imajo pomen zlasti za nas Slovane, sprejme vas, abiturijentje in tovariši — akademiki! z ljubeznjivostjo, kakeršne se ne nadejate, napolni vas z zadovoljstvom, prikupi se vam tako, da se boste čutili, kakor doma. Saj ta družba, v katero boste zahajali, ta zrak, ki ga boste uživali, ta duh, v katerem se boste gibali, je domač, je primeren in prikladen vašemu narodnemu značaju, je slovanski!

D. L. Selski.

Slovenski krščanski socijanci na delu.

Ljudski shod v Železnikih dne 4. septembra se je izvršil povsem ugodno in dostojno. Bil je to v tem kraju prvi politični shod, ki je napravil na mnogobrojne udeležence mogočen utisek in katerega vpliv se bo še dolgo javljal po celi zgornji selški dolini. Namen shodu je razložil državni poslanec dr. Krek, rekoč, da

je treba ljudstvu pojasniti, da nima samo dolžnostij, temveč tudi pravice, in kakšne so te pravice. Gosp. državni poslanec je potem poročal v daljšem govoru o delovanju državnega zbora, kjer je vse trhleno in se ne da iz lepa popraviti, začeti je treba iznova. Prepričan je, da se v novem zasedanji drž. zbora ne bo nič doseglo dobrega. Šlo se bo pa zato, ali bodo Nemci imeli prav ali vlada, ki ima večino za seboj? Ali dobimo tudi mi pravice, katerih košček se je Čehom privoščil? Toda manjšina komandira. Ne gre se v prvi vrsti za boj med Slovani in Nemci, ampak zato, ali je vlada tako močna, da izvrši in ohrani, kar je napravila s svojimi naredbami, katerim se Nemci upirajo. — Dolgo časa je bila glavna moč naše vlade birokracija, koja je bila jedini kit, ki je lepila jednotno avstrijstvo; ta bode sedaj razpadla in to vsled tega, ker se je sama vrgla pod mizo. Vsak Slovenec je zato v današnjem boju lahko hladan, ker Slovani niso bili poteptani, ampak nabita je bila vlada, ki je doslej le v nemškem duhu vladala z močjo nemškega liberalizma. Ta je sedaj zapustil vlado in se postavil pod vodstvo veleizdajcev. In vlada se takih mož boji, kakor so Schönerer, Wolf. Taka vlada res ne more biti dosti vredna.

To je prvi vzrok, da vladajo v naši državi tako zmedene, žalostne razmere. Drugi se kaže kot posledica tega, ker se je naša vlada postavila l. 1867. na liberalno stališče, katero jo je zopet pritisnilo k nemški državi. Od te smo pa bili odvisni čisto v vseh ozirih, kakor nekak daljnji sorodnik. Od tega časa je bila Avstrija sprta z Rusijo, kar ji je škodovalo, Nemčiji pa koristilo. Trozveza je povzročila, da na Balkanu mi nimamo trdnih tal. Bismark nas je prvič nabil kot sovražnik pri Kralj. Gradci, drugič pa kot prijatelj v trozvezi.

Vsi ti vzroki temelje v naši neizobraženosti. Če bi se ne bili prepozno zavedli, ne bil bi naš drž. zbor tako ničvreden, ljudstvo je spalo, zato ga nihče slišal ni.

Sedaj moramo stremiti le za politično zvezo s Hrvati. Naj se nam da lastna uprava v svojem domačem jeziku! Nato razpravlja g. poslanec o gospodarski organizaciji. S politiko je v zvezi to, da ljudstvu vedno bolj manjka kruha, dolgovi ljudstva rastejo, pridelki pa pešajo, a še so boljši sedanji časi od bodočih. Kaj bo z našimi gozdi, če se bo tako nadaljevalo z izsekavanjem! Male obrtnike so tovarne uničile, deloma jih bodo v kratkem. A tudi tovarnam, manjši in veliki industriji se godi slabo v Avstriji. Drastičen vzgled so Železnike same, kjer je vsa dolina imela velik do. iček, dokler je cvetelo železarstvo, sedaj pa ljudi jedini revščina. Večja industrija razjeda manjšo, obe pa ogrska, a vso skupaj pa nemška in angleška. Da je sedaj tako, je država vzrok sama, ker ni pustila priti do moči lastnega kapitala. Zato ga ima sedaj vsega v rokah mednarodni židovski kapitalizem. Država se ni brigala za to, da bi sklepala take trgovinske pogodbe, kjer bi se bilo ponujalo dosti trgov, kamor bi lahko naša industrija izvažala. Prevzele so nam to druge države. In naš Lloyd! Ta je zanikaren; več škoduje nego koristi. In podonavska parobrodna družba nas tudi le ovira, če hočemo izvažati blago na Balkan. Sedaj je že zelo pozno, da bi se to popravilo. V Rusijo naj odpro pot našemu blagu.

Začetek izboljšanja teh bednih razmer je splošna tajna volilna pravica in pa medsebojno združevanje. To bi bil pomoček nižjim stanovom. Če ve kdo za družega, pove naj odkod!

Gosp. Jakopič govori o kapitalizmu, o Rotšildovem bogastvu. Razpravlja o slovenskem vseučilišču in njega potrebi v Ljubljani. Navdušuje ljudi, naj se potezajo za slovensko nadso. dišče v Ljubljani. Resolucijo, katero je predlagal v tem smislu, so zborovalci z navdušenjem sprejeli.

Gosp. Gostinčar pravi, da bi se najlozje omejilo propadanje blagostanja delavskih stanov z združevanjem, z gospodarskimi, kmetijskimi in konsumnimi zadrugami. S tem delavci branijo sami sebe zoper mednarodni liberalizem. Priporoča zavarovalnice za starost delavcev. Ko go

vori o politični svobodi, omenja afero Koblar. dr. Gregoričevu in obžaluje najnovejšega kozla našega dež. odbora. Ljudje so živo klicali „Sramota!“ in protestovali zoper tako „svobodomiselnost“.

Resolucija, katero je g. Gostinčar predlagal v tem smislu, je bila vsprejeta enoglasno z navdušenjem — tudi z glasovi naših „Narodovcev“!

Predsednik č. g. župnik J. Mikš se zahvaljuje govornikom, ki so drage volje prišli v Železnike, da prouče — kakor on proučava — žalostni tamošnji položaj in pomagajo ljudem na noge. Shod zaključuje z gorkimi besedami in „Slava“ in „Živijo“-klici na cesarja in papeža. Stojte sta se potem zapeli cesarska in papeževa himna.

Slavnost slovenskih zidarjev in tesarjev.

V Ljubljani je bila v nedeljo prava narodna slavnost. K slavnosti blagoslovljenja zastave „Slovenskega zidarskega in tesarskega društva“, ki tako lepo deluje na korist slovenskih zidarjev in tesarjev ter z izobrazbo slovenskega delavstva znatno omejuje dohod tujcev v deželo, prihiteli so poleg slovenskih društev: „Ljubljane“, „Slavca“, Glasbene Matice“, Družbe sv. Cirila in Metoda“, „Zvezde“, „Save“, „Slovenije“, „Triglava“, „Kluba slovenskih tehnikov“, čitalnic iz Renč, Šiške, Viča, „Zvona“ iz Šmartnega in Ljubljane ter „Slovenske krščanske socijalne zveze“ tudi bratje Hrvatje, zastopniki hrvatskih obrtnikov in delavcev, člani „Prvega zagrebškega društva gradjevnog obrta“ in Znanstvenega pomočniškega društva iz Zagreba. Hrvatski delavci so bili od slovenskih delavcev najprisrčnejše vsprejeti ter so z ličnimi svojimi društvenimi oblekami in dragoceno zastavo vzbujali po Ljubljani občeno pozornost.

Slavnost se je pričela v soboto zvečer s sijajno bakljado in serenado pred stanovanjem kumice gospe Perdanove ter č. gosp. šenpeterskega župnika Malenška. Društveni pevci so krasno peli. Novomeška godba, ki je spreved spremljevala, zasvirala je pred mestno hišo tri točke. Godba je vstrajno svirala slovanske točke.

Dolg spreved slovenskih društev se je pomikal v nedeljo zjutraj v cerkev sv. Petra, kjer je č. gosp. župnik Malenšek daroval sv. mašo in imel jedernat, domoljuben nagovor. Vspodbujal je delavstvo, naj živi po naukih sv. cerkve. Govoril je vneto o sv. križu, katerega ima zastava na drogu in o barvah, katere so deloma na zastavi, deloma na trakovih. Z belo barvo neomadežavane preteklosti se moremo Slovenci ponašati z vso pravico. Ostali smo zvesti staremu slovanskemu geslu, če so nas tudi hoteli zatreti nasprotniki z lepo in s silo. Naš narod je bil rajši zatiran, nego bi se izneveril veri, domu, cesarju. Zvesti ostanimo domu! Kdor zataji narod, zataji kmalu tudi vero. Govornik je razlagal navdušeno, kako smo Slovenci ostali zvesti veri in cesarju. Vstrajajmo, uči nas modra barva. Ljubezen gorečo do doma gojimo pravi rudeča barva in če treba, dajmo zanj tudi — kri. Da se ne strašimo dati za dom srčno kri, pokazali so neštevilnokrat slovenski polki. Ob blagoslovljenju nove zastave obljubimo biti zvesti sinovi sv. vere in majke Slave. Bog razlij svoj blagoslov čez zastavo, društvenike in milo domovino! Govor je naredil največji vtisek. Tako vnete besede so si morale pridobiti vspeh. Novo zastavo nesli so nato, obdano od zastav bratskih društev, na prostor pred cerkvijo, kjer se je vršil blagoslov zastave in zabijanje žrebčev s kladivom, ki je umetno delo tukajšnjega mojstra Spreitzerja. Pri zabijanju pala je marsikatera rodoljubna beseda.

Prav lepo se je razvil po končani službi božji slavnostni spreved. Vse je odčudovalo dragoceno zastavo, katero je marljivi odbor „Zidarskega in tesarskega društva“ napravil slovenskim delavcem z nemalim trudom. Ob srednjem delu zastave vidimo na belem svilenem fondu na nekakem podnožju sedečo veličastno postavo arhitekture; v desni roki ima krožilo, z levo pa drži risalno desko, na kateri

je videti načrt cerkve v romanskem slogu. Desna noga opira se na stolpni kapitel. Monumentalna postava, slavnostna resnoba, ki odseva v duhovitih potezah z lepe, z lavorovim vencem okrašene glave, idealno utelesuje plemenito arhitekturo. Na podnožni tablici videti je v zlatih črkah geslo: „Stavbe lepa oblika, naj bode naša dika!“ Na desni alegorije arhitekture izšivana je letnica ustanovitve društva 1897, na levi pa letnica blagoslovljenja prapora 1898. Robi in ogali te strani okrašeni so s krasno borduro in lepo ornamentiko. Na drugi strani prapora je fond modrosvilen. Tu se nahajata v srednjem delu grba zidarjev in tesarjev, nad njima pa grb arhitektov, slikarjev in kiparjev kot obrazujočih umetnikov. Okolu grba obrazujočih umetnikov vijeta se dve palmovi vejici kot simbol zmagooslavja, grba zidarjev in tesarjev pa sta okrožena z divno izmišljeno ornamentiko stilizovanih cvetlic in sadja, simbolično izrazajoč, da dobro delo tudi najde primerno priznanje. Nad grbi je z zlatom izšivan napis „Slovensko zidarsko in tesarsko društvo“. Tudi ta stran prapora obrobljena je z borduro in okrašena z lepo skladanimi ogali v barvokrasnem izšivanju. Zelo zanimiva je ta zastava tudi zaradi svoje prelepe slovanske ornamentike. Vezen je bil ta prapor v ateljeju c. kr. strokovne šole za umetno vezenje pod vodstvom učiteljice g. Ane Šmid po absolventinjah tega zavoda. Kovinska dela izgotovila je po narisu g. Zeplichala znana tvrdka L. Tratnik; praporni drog je pa izborno izvršil g. Josip Stirn, delovodja na c. kr. strokovni šoli za lesno industrijo. Prapor je zatorej v vseh svojih delih domače slovansko delo ter pravi umotror in dela čast in slavo ne le gosp. Zeplichalu, nego tudi c. kr. strokovnim šolam, ki so pri tej priliki dokazale, da se morejo meriti z vsakim zavodom te vrste v naši monarhiji.

Zanimive so bile napitnice na banketu. Društveni predsednik se je spominjal cesarjeve petdesetletnice ter je zaklical cesarju „Slava!“ G. Anton Terstenjak, predsednik „Ljubljane“, je dejal, da se redko vrše take slavnosti. Dosti je slavnosti, kjer nastopa inteligenca, a malo je slavnosti, na katerih bi se shajalo ljudstvo delavskega in obrtnega stanu. Danes se je pokazal slov. delavec, danes je dan slovenske delavne roke, dan slovenske sloge. Ljubezen do naroda, do domovine prešinja srca naša. Mi smo ravno tako odlični rodoljubi, kot naši voditelji! Govornik izražal je veselje, da so prišli k slavnosti tudi hrvatski delavci in obrtniki. Spominjal se je, kako se je „Slovensko zidarsko in tesarsko društvo“ kristalizovalo, ker se je ločilo od laških delavcev, ki so zavirali vsak pravi napredek. Kjer se hoče delovati, tam morajo biti jednaka srca. Ljubimo se, združujmo se. Živili Hrvatje, živila slovenska in hrvatska bodočnost, katera je jedna!

Ces. svetnik g. Murnik je omenjal, da Kranjska sicer počasi napreduje, a gotovo. Povdarjal je pomen pripravljalne strokovne šole, katero je slovenskim zidarjem ustanovil delavni odbor sam, ter je dejal, da bi bila ta šola podlaga bodoči stavbinski šoli (ki pa pride tedaj, ko v deželni odboru neha zaspanost in se prične gospodarsko delo. Opom. poroč.) Napil je delavnemu odboru.

Imenom Hrvatov se je zahvaljeval predsednik „Zanatlijskega društva“ gosp. Norčič kliče: „Spojimo se mi, ki smo si najbližji.“ Izročil je pozdrav g. kumici imenom g. kume hrvatske zastave in č. g. Malenšku pozdrave pokrovitelja „Zanatlijskega društva“ čast. gosp. dr. Boroše, župnika pri sv. Marku v Zagrebu.

Gosp. Dražil, predsednik „Slavca“, je nazdravil hrvatskim damam.

Gosp. Trstenjak se spominja onih časov, ko je slovenski narod brojil mnogo milijonov. Težke boje je prebil, a kdo se je boril na njegovi strani, da ni izginil popolnoma? Jako odlično mesto v tej borbi zavzema duhovski stan. To se ne da izbrisati iz zgodovine! Mi imamo simpatije do naše duhovščine, ker so to naši bratje, naša kri, njihove ideje so naše ideje (Odobranje). Tudi politiki morajo biti duhovniki, vsi moramo biti, vsi moramo vstati! „Mi

smo sinovi matere Slave...“ komu ni rosilo oko, ko je govoril to č. g. cerkveni govornik in ko je prosil blagoslova nad milo slovensko domovino. Kdor ljubi tako dom, ta je naš pravi prijatelj. Napije vsej slovenski duhovščini, naj bode tu ali tam, da bi v jedinstvi delovala. Mi se razumemo, vsaj smo „sinovi jedne majke Slave“. Bog živi seosebno č. g. župnika Malenška. (Navdušeni odzivi.)

Čast g. župnik Malenšek se zahvaljuje v prvi vrsti bratom Hrvatom. Dalje pravi, da, dokler bode narod naš imel narodno duhovščino, ni se mu bati pogina (Burni Živio-klici). Slovenci zgublamo pozicije tam, kjer nedostaje slovenske duhovščine. Če hočemo obstati, skrbimo za duhovski naraščaj, kot n. pr. Lahi skrbe, da nam ga potujčujejo. „Lega nazionale“ je v ta namen ustanovila deško semenišče. Duhovščina rada prepusti krmilo narodne usode možem, ki resnično ljubijo svoj rod. Vse za vero, dom cesarja! — Č. g. župniku so se prirejale po tem govoru velike ovacije, ki so se ponavljale, ko je zapuščal družbo.

Popoludne razvilo se je živahno življenje na Koslerjevem vrtu. Nastopal je pevski zbor slovenskih zidarjev in tesarjev (člani so si omislili narodne čepice) „Ljubljana“ in kat. delavsko pevsko društvo „Zvon“, vmes pa je svirala domače pesmi novomeška godba. Došlo je 10 brzozavnih pozdravov. Vsa slavnost se je izvršila v čast slovenskemu delavstvu! Splošno se je opazalo da je ostal tudi to pot doma „Ljubljanski Sokol“, katerega namen je bil časih buditi slovensko ljudstvo.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 9. septembra. Mnogo se je govorilo za časa slavnosti o celjskih fakinih. Vse nerednosti in surovosti so se zvrnile na fakine, a to verjemi, kdor hoče, mi ne. Delali so fakini, vajeti pa so imeli „purgarji“ in drugi odlični Celjani. Da je temu tako, so najbolj pokazali, ker so se skoro vsi občinski svetovalci in celo sam župan in podžupan potegnili in posredovali za podivjanega Öchsa. On je bil njihovo sredstvo! On je dobil denar za modriž, za trakove in za pijačo. On je imel skrbeti za pijano sodrgo, katero je potem v imenu honoracijorjev, koji so se svojih pomočnikov sramovali, vodil. On je bil in je svest njihove pomoči! Ko so bili svoj čas primorani ga dati iz občinske službe, jih je on primoral in prisilil, preskrbeti mu drugo. Zakaj, to ve povedati on in bojijo se povedati oni. Sam je baje nekoč rekel: „Če poginem jaz, jih uničim tudi od občine precej“. Krasne razmere morajo vladati za kulisami. — Kot adjutanti fungirajo zraven Öchsa — dijaki, a ne samo visokošolci, nego tudi nadebudni gojenci Petrovi. To sta nam posebno pojasnila „Vaterland“ in graški „Extrablatt“, ko sta poročala, da so se gimnazijci takrat, ko se je igrala pratrijotična „Unter dem Doppeladler“, tiščali za ušesa, in ko se je imela igrati himna, so odšli. Seveda se jim ne bo skrivil las! Uradnik, javni ali privatni, dijak in nedijak, vse ima zaščitnike za seboj za prestopke in hudodelstva napram dinastiji, vladi, veri in Slovencem!

Mi še vedno molčimo in opozarjamo mero-dajne kroge, — a vse zaman. Mlajša generacija raste in prodira, med ljudstvom vre in če se razmere kmalu ne predrugačijo, prenapeta struna lahko poče. To ve, kdor hodi med ljudstvom, če mu isto zaupa. To se je pokazalo tudi za časa pevske slavnosti. Mi ne bomo takrat mirili! — Državno pravdnštvo ima skrbno oko za nas in skrbno upliva na naše časopisje. Nemcem nasproti se vse pusti: tako n. pr. so napovedavali veliki lepaki nemško turnarsko slavnost za dne 8. t. m. in ti omenjajo neki rod „Tschecho Wanzen“ nadalje „Narod-Indianer“ i. t. d. To je vse dovoljeno. In take neslanosti niso delo fakinov, nego odličnjakov (?), njih. protektorjev. Prekrasno vse! — Še jeden drastičen slučaj o nemško-celjski olici: Neki teharski fant se je s celjskimi Nemčurji sprlin je bil seveda aretovan. Policist ga je kot tacega držal in nemški dijaki so po njem zbijali, ko se ni mogel braniti. Sedaj je obtožen javnega nasilstva, a

ne policist, nego teharski Slovenec. In tu naj človeku kri ne zavre! — Ko so v ponedeljek 15. avgusta t. l. oni od mestnega urada (glasoviti dopisnik „Tagespošte“ Tomaž Fürstbauer) zaprli samovoljno gostilno v „Narodnem domu“, ker so hoteli pijani nemški kolesarji v njej razgrajati, prišel je nek slovenski visokošolec notri in se začudil: „Oho“ — za to ga je dal precej g. Tomaž odvesti, kljub temu, da se mu je hotel tam legitimovati. Misli je pač: „Dobro bi bilo, če bi jih sedaj dobil v gnječi par po glavi“. In sedaj ne vejo, kaj bi začeli in tako vsa stvar stoji. — Mestni stražmester je svojo oliko pokazal s tem, da je nekega Slovenca, kojemu ničesar ni mogel dokazati, v uradu pred g. To mažem psoval kot lažnjivca. Seveda mu kazen ne odide!

Dne 4. t. m. peljalo se je okolu 10 nemških biciklistov od Celja proti Žalcu. Peljali so se mirno mimo nekega kmetiča. Zadnji kolesar neki dr. (?) Beck, zobozdravnik iz Celja je pa v svoji pijanosti ali kali trčil vanj. Da se mu kmetič ni ognil, ga je razjezilo. Stopi torej raz kolo, in sune kmetiča, ki je nesel zavoj usnja in usnjarskega črnila, v obcestni jarek. Ko se kmetič pobere, ga vpraša: „Ali me hočete ubiti?“ Nato potegne „trezni“ Nemeč revolver in vstrel na kmetiča. K sreči ga ni mnogo ranilo. Ta strel je priklical družega nemškega biciklista nazaj in oba sta začela mastiti reveža, kojemu se je vender posrečilo v Žalec ubežati. Tam je dobil občinskega odbornika, ki se je zanj potegnil in ki je od dr. (?) Becka zahteval nacionalne in kavcijo za zgubljeno kmetičevo usnje in črnilo. Vsa stvar se izroči drž. pravdnštvu. To je nemška olika. Kmetje v okolici so nad nemško preširnostjo do skrajnosti razburjeni in marsikedar se slišijo pretilni glasovi . . .

Uradni list celjskega okrajnega glavarstva prinaša „zahvalo in pripoznanje“ v imenu celjskega župana Strieger-ja onim žandarjem, katerim je uradni predstojnik g. Tomaž F. v „Tagespošti“ — seveda brez podpisa — očital, da se ne znajo spodobno vesti. To je tisti g. Tomaž, ki je pisal ali dal pisati omenjeno „zahvalo in pripoznanje“, katero je potem župan samo podpisal. Prihodnjic še kaj!

Politiški pregled.

Važno izjavo je sklenil odbor katol. polit. društva v Ljubljani. Odbor vidi jedino rešitev sedanje državne krize v tem, da se sedanji državni zbor, ki je pokazal popolno nesposobnost za pametno delo, čim preje razpusti in oktroira nov volilni red v smislu občne direktne in tajne volilne pravice.

Deželni zbor goriški je sklican za dan 19. t. m., da čestita cesarju k 26letnici in sklene zakon, po katerem se deželne doklade oproste osebnega dohodninskega davka.

Občinske volitve v Gradcu. Socijalni demokratje agitujejo pridno za nemško nacionalne kandidate ter na shodih zabavljajo vladi in „klerikalnim kandidatom“. Da si poplačajo trud, postavili so med kandidate svojega drž. poslanca Resla, katerega bodo „hvaležno“ volili tudi nemški nacionalci. S to izvolitvijo nameravajo najbolj udariti vlado.

V novo podpredsedstvo državnega zbora bode težko zopet izvoljen Lupul, ker mu Poljaki zamerijo, da njega in njegove stranke ni bilo v zbornici, ko se je glasovalo o zatožbi Badenija.

Češki drž. in dež. poslanci imajo posvetovanje 18. t. m.

Grof Fr. Falkenhayn, predsednik avstrijske gosposke zbornice in družbe rudečega križa je 7. t. m. umrl.

Drž. in dež. poslanec Vašaty je umrl v Pragi 7. t. m. Pokojnik je bil od l. 1878. deželni in od l. 1879. državni poslanec. Ž njim je izginila markantna oseba iz češke politike. Bil je ustanovnik mladočeškega kluba, s katerega politiko se pa zadnja leta ni strinjal. Radi tega ga je mladočeški klub izključil iz svoje srede, njegovi volilci pa so mu ostali zvesti, dasi so ga Mladočeški večkrat hoteli vreči. Bil je mož samostojne sodbe, odločen Slovan in istotako odločen nasprotnik sedanjega zistema trozveze in znanih punktacij. Star je bil 62 let.

Poljski krščanski socijalci priredé v Krakovu cesarsko obrtniško slavnost, ter se ne udeležé one, katere so dunajski krščanski socijalci nameravali prirediti brez razlike narodnosti na Dunaju.

Poslanec Stojalovski je bil z dvema tovarišema pri grofu Thunu, da je razložil vzroke, zakaj bi se lahko preklicalo izjemno stanje v Galiciji. Thun je dejal, da bo to storil, kedar bo namestnik Pininski poročal, da je čas.

Nemškonacionalni poslanci so imeli v Celovcu o priliki občnega zboru „Südmärke“ pogovor, katerega zaključek je, da vstrajajo in nadaljujejo pričeto razdirajoče delo. Stranka ima 24. t. m. na Dunaju še jedno posvetovanje. Wolfa v Celovcu ni bilo, ker ga ljubosumni nemški prvaki na Koroško ne pusté.

Tiskovni zakon za Bosno. „Agr. Tagblatt“ poroča, da se kmalu upelje v Bosni tiskovni zakon, s katerim se odpravi predhodna cenzura.

Schönerer bode vložil novo obtožbo proti — Thunu. Skrbi ga, če bode v državnem zboru dobil zadostno podpisov.

Wolf je imel tekom parlamentarnih počitnic 180 shodov.

Nemška Meka bode postal grob Bismarckov. Schönerer predlaga, naj pravi Nemci vsako leto potujejo tja. Sestanek naj bi bil v Hebu in iz Heba skupni odhod. Voditelj teh romarjev bi bil seve Schönerer. Nemce tudi skrbi, če se jim bode dovolilo postaviti Bismarcku v — Avstriji spomenik.

Kako se Nemci naseljujejo na vzhodu. V Palestini rastejo nemške kolonije kakor gobe po dežji. Začetki so bili seveda neznatni. Nemški kmetje iz Württemberga so se jeli seliti v Palestino l. 1844. Odkar se je pa ustanovila nemška država, prikazuje se nam naenkrat na nemških razstavah i oddelek „Deutsch-Palestina“. Nemške naselbine se naglo množe. Železnica iz Jaffe do Jeruzalema je vsa obsejana z Nemci. V Siriji in Anatoliji se tudi pojavljajo. Nemška družba, ki je napravila železnico do Angore, ima že zagotovljeno koncesijo do Bagdada. Imeti jo hočejo tudi za železnico med Sirijo in Mezopotamijo. Tako bi bili gospodarji azijske Turčije in imeli bi „Deutsch-Orient“.

Vsenemški shod je v Monakovem.

Mir Vam bodi! Ta klic ruskega carja je našel radosten odziv že pri vseh večjih velevladstvih in skoro ni dvoma, da pride do mirovne konference in sicer, kakor se trdi, v Genfu. Govori se, da se bode predlagalo nevtralizacijo Alzacije in Lotaringije.

Pamflet proti črnogorskemu knezu se je v velikem številu razdelil v mestu Stolcu. Tamojnji Srbi so pa, nevoljni zaradi napadov na kneza, pokupili vse iztiske brošure, ki slove „Krvave slike iz albuma Petrović-Njeguševa doma“, zložili jih na grmado in sežgali pesmi pojoč.

Dreyfusova afera. Te dni je presenetila politički svet vest, da je vojni minister Cavaignac demisioniral. Storil je ta korak radi tega, ker je večina ministrov za revizijo Dreyfusove zadeve, on pa se ji je odločno upiral, ker je mnenja, da bode škodovala Franciji, krivdo Dreyfusovo pa itak ne bode premenila. Na njegovo mesto je prišel general Zurlinden, o katerem se govori, da je baje pristaš Dreyfusovcev. Cavaignac bode prevzel vodstvo nacionalno antisemitske stranke. Gospej Dreyfusovi, katera je prošnja za revizijo procesa že uložila, se je dovolilo pretekli ponedeljek brzojavno obvestiti svojega moža o naj-novejših dogodkih. Polkovnika Henryja so pokopali brez vojaških časti in brez duhovnika. Njegova krsta je bila obsuta s cvetjem. Nekateri časopisi že določajo, da bodo Dreyfusa 30. oktobra prepeljali na Francosko, da ga postavijo pred sodišče.

Na Kreti je došlo do ostrega spopada med Mahomedanci, ki so postali nestrpni, ker ne gre na Kreti vse po njihovi volji, in angleškimi vojniki. Angleži so bombardovali mesto Kandijo, ki je na mnogih krajih pričelo goreti. Poslopja konzulov Nemčije, Angleške in Zjed. ameriških držav so pogorela. Angleški je ta slučaj prav po volji, ker se ji nudi prilika, da se trdnejše usede na Kreti, po kateri se ji že davno ljubi, ker bi

si ž njo rada zavarovala Egipt, če ji načrtov ne pokvarijo Rusi. Angleška požrešnost bi v tem slučaju prav lahko privedla do vojne. Angleži iščejo prijateljstva Nemčije, ki jim pa nič kaj ne zaupa. Rusija še vedno kandiduje na mesto kretskega guvernerja grškega princa Jurija.

V Sudanu se je strla v prah država, katero je Mahdi pred desetletji ustanovil z orožjem in krvjo. Glavno mesto Omdunman je v oblasti egiptskih angleških čet. Pozicija Angležev je postala s to zmago v Egiptu še trdnejša, nego je bila doslej.

Domače novice.

Osebné vesti. V četrtek 8. t. m. je v Novem Mestu praznoval 50letnico slovesne obljube P. Ladislav Horvat, c. kr. profesor v pokoju in velezaslužni pisatelj. — Okrajni komisar g. J. Kremenšek, je imenovan tajnikom koroške deželne vlade. — Švedski pisatelj prof. Jensen se je mudil te dni v Ljubljani. — Kanonično vmeščen je bil v četrtek v stolnici novo imenovani baron Codellijev kanonik gospod dr. J. Koren.

Sramota za slovensko časništvo. Pričakovali smo polemike z g. dr. Tavčarjem v „Slov. Narodu“ v znani aferi Gregorič-Koblar. Pričakovali smo tudi marsikatero robato besedo, saj „Narod“ ne zna drugače. A da bo polemika padla na tako nizki duševni nivo, kakor se je to zgodilo v zadnjih številkah „Slov. Naroda“, tega, odkritosrčno rečeno, nismo pričakovali, sosebno sedaj ne, ko je s silo odgnal od „Slov. Lista“ gg. Koblarja in Gregoriča. Ko meni, da ju je ubil, ju še tepsti, ni kavalirsko! In tak list nam očita „osebnosti“! Taka pisava je, naravnost rečeno, sramota za vse slovensko časništvo, in nasprotniki se nam po pravici rogajo, da smo inferiorni narod, če se mož á la dr. Tavčar tako spozabi in se poslužuje takega žalostnega duševnega orožja — psovka. Žalostno, da se mož, ki hoče prvo vlogo igrati v našem javnem življenju, ki združuje v sebi toliko dostojanstev, ki se sosebno zadnji čas, odkar je sklenil zvezo z nemško stranko na Kranjskem, tako rad pobaha, da občuje z — aristokrati, ni toliko otesal, da bi zamogel brzdati svoje strasti. Dežman I. je moral tudi marsikatero slišati, a takta on ni nikdar izgubil; a dr. Tavčar, če si ne more drugače pomagati pa — cepec v roke! Jezi ga, da se je vse slovensko časništvo vzdignilo proti njemu, ko je hotel igrati vlogo — paše. Ker pa mož ne more ločiti osebe od stvari, bije po osebi Gregoriča in Koblarja, češ nista vredna, da se ž njima toliko peča. Ne pomisli pa, da je tu oseba nemerodajna, da se gre za politično svobodo deželnih uradnikov, katerim naj bi se politična torba navezala na usta, če si je ne dajo pa v — disciplinarno preiskavo ž njimi. Toda to si naj zapomni dr. Tavčar: Deželni uradniki, s katerimi misli on pometavati, bodo še deželni uradniki, ko o njegovem deželnem odborništvu ne bode ne duha ne sluha. Previdno zamolči „Slov. Narod“ glasove družih slovenskih listov, in se peča le s „Slovencom“ in „Slov. Listom“. Da njegovi čitatelji ne zvedo resnice, bije po klerikalizmu, in se sklicuje na spravo, ki pa ima z afero Gregorič-Koblar toliko opraviti, ko z — lanskim snegom. Saj niti dr. Tavčar niti „Slov. Narod“ ne reprezentujeta narodne stranke, kakor Gregorič in Koblar ne klerikalne. Da bi pa pozornost obračal od koraka, katerega obsoja vse slovensko časništvo, slika na steno strašilo — klerikalizma, v nadi, da preide polemika na to polje. Toda moti se! Sodba je izrečena. Sram nas bi pa bilo, ako bi padli v svoji polemiki tako nizko, kakor je padel dr. Tavčar v svojem „Slovenskem Narodu“. Sramota bi bila za vse slovensko časopisje, če bi se našel tekmeč v pisavi „Slovenskega Naroda“ in — dr. Tavčarja.

Doslednost dr. Tavčarja. G. dr. Tavčar očita v 202 številki „Slov. Naroda“ g. Koblarju, ker ne more drugih vzrokov najti za znani „strogi ukor“, da je „jako malomaren v uradu“. Urad ima g. Koblar kot arhivar v deželnem muzeju. Nekdaj g. Koblar kot arhivar ni bil malomaren. Leta in leta se mu je hvala pela v deželnem zboru. V seji deželnega zbora dne 29.

januvarija 1895. je prišla na vrsto prošnja gosp. Koblarja, da naj se mu zviša nagrada za mučno delo v muzeju. Baron Schwegel ga je vnovič hvalil, „und hat seine Verdienste als Archivar vollständig gewürdigt.“ Nato je pa besedo dobil poslanec dr. Tavčar in govoril tako: Visoka zbornica! „Arhivar deželnega muzeja je priznana dobra moč, plača se mu pa za njegovo delo le 200 gld., to je toliko, da bi ne zadoščalo niti službi kakega sodnijskega sluga. Ta plača se mi zdi ne vredna, in ker sem izvedel, da hoče finančni odsek nasvetovati 100 gld. podpore za nepotrebn list „Argo“, predlagal in gospodom tovarišem bi na srce polagal, da se teh 100 gld. porabi na bolj vreden način ter poviša ž njim gospodu arhivarju izredno doklado na 200 gld., da bode za svoje uspešno in dobro delo imel vsaj 300 gld. plače. Svota 100 gld. se mi zdi, če je gospod arhivar tudi kurat v prisilni delavnici, tako smešno nizka, da bi bilo res nezasišano, ako bi kdo hotel ugovarjati mojemu predlogu.“ — Izvedeli smo, da se je zadnja leta, odkar je referent za muzej v deželnem zboru dr. Tavčar, arhivarju Koblarju plača še znižala, tako da dobiva on za celo leto le 100 gld. plače. Po jedni strani mu škípati „smešno nizko“ plačo, za katero mora po večkrat prositi, po drugi strani pa zahtevati marnost v uradu, je pa „res nezasišano“. Kje je tu „takt in čut dostojnosti?“ Mi poznamo g. Koblarja, da ima veliko zmožnosti in dobre volje delati v arhivu, ali dosledno ni, če se tako postopa, kakor zdaj dela iz političnega sovraštva dr. Tavčar. G. Koblar bi kazal z marnostjo v arhivu le lastnost „sodnijskega sluga“, kar je pa za deželnega arhivarja nečastno. Splošna sodba je, da je g. Koblar za 100 gld. letne plače v arhivu še veliko premaren. Zadnji čas je, da se najprej uredi zmedene razmere v muzeju, potem naj se pa zahteva ne-le od g. Koblarja, ampak od vseh funkcionarjev v muzeju „marnost“.

„Slovenski Gospodar“ obsodi ukor, katerega je deželni odbor dal dr. Gregoriču in kuratu Koblarju tako-le: „To je zopet korak, kateri osvetljuje pretužne kranjske politične razmere. Nam ne gre tu za dr. Gregoriča, za kurata Koblarja ali pa „Slov. List“, tudi se nečemo v boj kranjskih strank mešati, a v imenu političke svobode in pravičnosti moramo tako postopanje najodločneje obsojati. Svoj čas je nemški deželni odbor gospodoval na Kranjskem in tedaj je urejeval „Slov. Narod“ deželnemu odboru podrejeni zdravnik dr. Vošnjak (prednik dr. Gregoriča) in ž njim je jako radikalno politikoval ter nemški gospodi zgago delal dr. Karol Bleiweis, a nemški dež. odbor ni padel tako globoko, da bi se bil potom disciplinarne preiskave bojeval s svojima nasprotnikoma. Tudi ko je katoliško-narodna stranka imela vodstvo v dež. odboru, nikdar ni tako postopala proti političkim svojim nasprotnikom, kakor sedaj, ko gospoduje v deželnem odboru svobodna duša, dr. Tavčar. To je svobodomiseln, preganjati politične nasprotnike!“

„Soča“ osvetljuje znani ukor z glasovi slovenskega časopisja ter pravi: „S tem je povedano dovolj, kako se počuti izvestna gospoda na svojih visokih političkih stolcih, s katerih svojim političkim nasprotnikom „milostno“ deli — batine ter razceplja že tako dosti razcepljene Slovence, mesto, da bi jih združevala.“

Vseslovenska delavska slavnost. Oglašeni družtev je doslej že nad 50. Udeležnike vseslovenske delavske slavnosti, ki se pripeljejo v Ljubljano z vlaki s Štajarskega, Koroškega, Primorskega, Dolenjskega in Gorenjske, prosi pripravljalni odbor, da izstopijo na južnem kolodvoru. Odbor bode v soboto popoldne in zvečer ter v nedeljo zjutraj vsprejemal goste na kolodvoru. Odbor bode imel na rokah bela znamenja. Kamničane bode vsprejel na državnem kolodvoru. Tisti, ki žele stanovanja naj nemudoma naznanijo.

O vseslovenski delavski slavnosti piše „Soča“: „Ta shod bo jako velike važnosti, ker ima združiti delavski stan slovenski, kateremu nastavljajo socijalistiške stranke raznih barv zanjke, da bi ga v nje ujeli ter raznarodili. Posebno potrebno je torej, da si ohranimo slovenske

delavce in zato gotovo pohiti na ta imenitni shod jako veliko število Slovencev iz vseh pokrajin.

Deželni predsednik Hein nas bode menda skoro zapustil. Vedno bolj se potrjuje vest, da pojde v Gradec.

Jubilejna slavnost mladine. Dne 3. oktobra bode v Ljubljani skupna jubilejna slavnost za vse tukajšnje ljudske in meščanske šole in sicer bode najprej svečana božja služba v stolni cerkvi, potem spreved po mestu in defilovanje pred dež. predsednikom v „Zvezdi“. Godbo pri sprevedu oskrbi vojaška godba. Iz „Zvezde“ se podajo učenci v jahalnice nove artilerijske vojašnice na Dunajski cesti, kjer jih nagovori župan in okrajna šolska nadzornika. Vsi učenci bodo nosili črno-rumene trakove, primerno bodo pogoščeni in bodo dobili v dar podobo cesarjevo in jubilejni spis. Občinski svet je dovolil v to svrhu 1200 gld. v pokritje stroškov.

Ljubljanski krojači in čevljarji snujejo zadrugo. Stvar je sprožil krojaški mojster g. Fr. Pavšner. Osnovni sestanek se je že vršil. V kratkem se bodo uložila pravila v potrjenje.

Plemenit narodov dobrotnik. Umrli tržaški veletržec g. Toman je kamnogoriškim revežem zapustil 25.000 gld. Že prej jim je jedenkrat daroval 5000 gld. Reveži v Kamnigoricu imajo sedaj v ubožnem zakladu 65.000 gld., katere so jim naklonili razni kamnogoriški rojaki. Umrli Toman je določil tudi svoto, da se 8 dijakov, katere je vzdrževal, izšola ter založil ustanov za 12 dijakov.

Ljubljanski Prusaki. Slavno uredništvo „Slovenskega Lista“ v Ljubljani. Z ozirom na § 19 tis. z. prosim, da priobčite v prihodnji številki Vašega cenjenega lista nastopni resnici vstrezajoči popravek: Ni res, da sem sploh ali celo najzagrizenejši sovražnik slovenskega naroda, da nosijo moji otroci pruske trakove in kriče na mimogredoče: „heil, heil, heil“, da tulijo na Slovence „slavischer Hund“, „windisches Gesindel“. Ni res, da sem pruski krojač. Res je marveč, da sem domačin, ki spoštujem Slovence, od katerih imam tudi precej zaslužka, da s svojimi slovenskimi strankami edino le slovensko občujem, da vzgojam svoje otroke v slovenskem jeziku in da občujem v svoji rodbini vedno le slovensko, vsled česar se je morala v zadnji številki „Slovenskega Lista“ vriniti pomota.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1898.

Anton Reisner.

Dostavek uredništva. Ne vemo, zakaj popravlja g. Reisner, ko mora vendar sam dobro vedeti, da je res odgoja njegovih otrok taka, kakor je pisal naš dopisnik. Prepuščamo svojemu dopisniku, da mu še določneje dokaže resnico, mi le zabeležujemo, da nam je znano, kako srdito so nastopale njegove hčerke proti slovenskim učenkam v šoli na „Vrtači“, da so jih psvale s „Slovenische Schweine“ in trdile, da „der Slovene frisst von den Deutschen das Brot“. Res je tudi, da izzivajo njegovi otroci večkrat s frankfurtskimi trakovi in da tulijo „Heil!“, da je bil njegov sin dijak kaznovan, ker je psoval našega velmoža Kopitarja z najgršimi priimki. Znan nam je tudi slučaj, katerega je njegova hči doživela z dekletu iz Šiške, katere je dejanski napadla in opsovala z „Windische Hunde“, Radi mu verjamemo, da vzgaja svoje otroke v slovenskem jeziku, katerega krvavo potrebujejo, a v pruskem duhu, kar kaže že njegov samonemški napis. Na to vse opozarjamo njegove slovenske odjemalce, ki so menda silno počlašeni, če se poniža g. Reisner z njimi slovenski govoriti, opozarjamo pa tudi mestni magistrat, da je v Ljubljani dovolj odločno slovenskih krojačev, ki nimajo preveč dela. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Zapomnimo si to!

V Šiški bode baje nasproti šole neki cerkveni red gradil samostan.

Nakaznice brez tarife. Novo založene nakaznice nimajo na zadnji strani tarife, katera bi ravno sedaj morala biti natisnjena, ker se je tudi predručala. Tako je bilo n. pr. prejšnja leta za znesek 5ih in manj goldinarjev treba jedno petkrajcarsko znamko, a sedaj je taka

znamka dovelj za vsak znesek do 10 goldinarjev. Prej je stranka kupila nakaznico in lahko vedela, kako znamko mora nanjo prilepiti za ta ali oni znesek, a sedaj mora priti dostikrat prej na pošto vprašat, kako znamko naj kupi, ker prodajalci znamk ne vedo vselej povedati prave tarife ali če jo tudi povedo, povedo jo napačno. To pa ovira promet. V interesu prometa samega, kakor v interesu občinstva bi bilo, da merodajni faktorji ugođe tej tolikrat izraženi želji, naj se natisne na zadnji strani nakaznic zopet tarifa.

O razmerah na ljubljanski realki je prinesla „Edinost“ članek, iz katerega je razvidno, da ravnatelj Junovič samovoljno krči število Slovencev na tem zavodu, samo da bi se ubranil slovenskih paralelk. Treba mu bode odslej gledati na prste!

Ljudski shod „Slov. kat. delavskega društva“ se je vršil 3. sept. zvečer v tukajšnjem „Katol. Domu“. Govoril je g. dr. Krek o delavstvu in krščanstvu rekoč, da bode le ponovil misli, ki so se razpravljale istega dne na zborovanju „Leonine“. Socijalna demokracija in njeni nauki so plod judovskega dela; že zato nasprotujejo krščanski veri. Dokazi za judovstvo socijal. demokracije so Marx, Engels in Lassalle, ki so bili stvarniki in najbolj goreči agitatorji soc. demokracije. Židovski duh veje iz Marxove družine. Marxova hči Eleonora je vedno in povsod naglašala svoje židovstvo. Heine je bil oseben prijatelj Marxov. Ta je bil sicer trezen mož, ki je mnogo premišljeval, kadar pa še je šlo za židovstvo, je bil pa samo Žid. Engels je bil ravno tak. Lassalle je že kot 15letni mladenič pisal v svoj dnevnik, da so samo Judje poklicani, da vodijo narode in igrajo prvo vlogo na svetu. Zato so se pa lotili delavcev, da bi jih pod se spravili. Ali je mogoče, da bi bili ti možje Judje — hkrati voditelji krščanskih mož? To bi bilo ravno tako, kakor če bi bila riba voditeljica medvedom. Ali je potem takem čudno, da se socijalni demokratje postavljajo za judovstvo? Ali je potem čudno, da socij. demokratje pod vodstvom Židov sovražijo krščanstvo? Ali je potem čudno, da Židje raznašajo nauke socij. demokracije — seveda le tam, kjer so ljudje dovolj neumni zanje! — G. Gostinčar je govoril o političnih pravicah delavcev. Potreba je delavcem svobode od njih delodajalcev, da morejo prosto izvrševati to, kar jim je postavno zajamčeno. Zato pa je škandalozna afera dr. Gregorič-Koblarjeva. (Klici: Žalostno!) To je v pohujšanje, ki bi znalo škodovati delavcem pri izvrševanju njih pravic. Ta sklep je tem bolj obžalovanja vreden, ker se kaj tacega ni zgodilo niti za časa nemške večine na Kranjskem, ker je deželni odbor od prostih volilcev voljena korporacija, katera pa prostim volilcem krati njih postavne pravice. „Slovenski List“ je imel namen, da dr. Tavčarju kot politični osebi, katere delovanje sme kritikovati vsak, pove njegove politične grehe, dr. Tavčar pa naj jih premišluje in gre v se in se kesá, (Živahno odobravanje.) Gostinčar govori dalje o delavskem vseslovenskem shodu, katerega namen je v prvi vrsti, da se proslavi vladarjeva 50letnica. Pokaže naj se tudi, da kršč. soc. delavci še stoje tako trdno, če ne še bolj, nego ob državnoborskih volitvah. Zato pa treba agitacije, da se bo slavnost vršila dostojno. G. Jakopič predlaga, da se zakliče cesarju in papežu „Slava!“ in „Živio!“ in zaključi shod.

Iz Kroke se nam piše: Dne 4. t. m. praznoval je naš trg na slovesen način cesarjevo petdesetletnico. Že v predvečer začelo se je slavlje z razsvetljavo trga. Slovesno se je razlegalo daleč okolu zvonjenje in pokali so topiči. „Gasilno društvo“ s pevskim zborom in godbo na čelu korakalo je po vseh glavnih ulicah in navdušeno se je pela pred javnimi uradi cesarska pesem. Drugi dan bila je slovesna sv. maša, katere so se vdeležile korporacije vseh tukajšnjih društev in šolska mladina. Po sv. maši se je pela cesarska pesem. Nato so šli šolarji in vsi gostje v šolsko poslopje, kjer je obdaril krajni šolski svet šolarje s knjižicami. Popoldne pa je bila ljudska veselica na trgu. Prodajale so se srečke, pevci so peli krasne slovenske pesmi,

mladi ljudje so se pa marljivo sukali po taktu godbe iz Rovt. Ko je zašlo svetlo solnce, vstal je gosp. Rozman in v slovesnem govoru slavil cesarja in njegovo petdesetletno vladanje. Med drugim je rekel: „Naš trg je trg slovenskih delavcev, ki služijo v potu svojega obraza kruh. Toda tudi mi poslavimo po naših močeh našega očeta, ki nam je nenadomestljiv in dobronoten oče. Naj ga živi in ohrani Bog v obrambo naših slovenskih pravic še mnogo, mnogo let.“ Navdušeni „Živio“ doneli so iz sto in sto grl. Pevci z godbo pa so zapeli cesarsko pesem in „Hrabri Slovenci“, katere obe je občinstvo odkrito poslušalo. Tako se je izvršila prelepa slavnost prav vspodbudno. V gmotnem oziru je bilo dohodkov nekaj čez 60 gld. Omeniti nam bodi še, da naj bi bili kropski gasilci vzgled ostalim slovenskim gasilem. Naši gasilci imajo zastavo trobojnico in pasove tudi v slovenskih barvah. Kakor čujemo, udeležo se dne 18. t. m. velike vseslovenske delavske slavnosti tudi naši vrli gasilci po deputaciji in takrat naj si jih nagledajo ljubljanski „Feuerlešarji“! Zavedni Kroparji naj bodo ponosni na svoja društva!

V Bizoviku pri Ljubljani bode imelo jutri cesarsko slavnost ognjegasnno društvo.

Iz Kamnika se nam piše, da so preteklo nedeljo pri slavnostnem sprevedu o priliki cesarjevega jubileja vzbujale posebno pozornost kamniške mladenke in kamniški fantje v narodni noši. Revežev je bilo v proslavo jubileja pogoščenih 101. Slavnostni govor pri koncertu je imel č. g. kapelan Kalan.

V Dolenjem Logatcu bodo blagoslovili jutri novo zastavo tamošnje prostovoljno gasilno društvo. Ta teden se je na Slovenskem blagoslovilo pet novih zastav slovenskih društev!

V Radečah pri Zid. mostu priredi prost. gasilno društvo veliko slavnost povodom blagoslovljenja svoje „jubilejske gasilarne 1848—1898“ v spomin 50letnice vladanja presv. cesarja Fran Josipa I. Na predvečer žgal se bode kres in bo med streljanjem in godbo bakljada po trgu. V nedeljo 18. sept. t. l. ob 1/2 11. uri sv. maša. Popoldne ob 4. uri blagoslovljenje društvene jubilejske gasilarne, zatem na vrtu g. A. Gmeiner ob 5. uri slavnostni govor, potem koncert, kegljanje na dobitke in šaljiva tombola. Dobitki so jako lepi. Vstopnina 30 kr. za osebo; preplačila se hvaležno vsprejemajo. Čisti dohodek je namenjen društvenim potrebam. Električna razsvetljava. Ob neugodnem vremenu v prostorih. K obilni vdeležbi najuljudneje vabi — odbor.

S Spodnje Štajarske. Nemškonacionalni drž. poslanec Pommer obiskuje svoje volilce ter jih pripravlja za nemški boj. — Spodnještajarski Nemci so zadnje dni popili precej piva in vina, ker so praznovali spomin na bitko pri Sedanu. — Slovenski shodi zahtevajo podržavljenje celjske policije. — Jutri sklicuje drž. poslanec J. Žičkar shod na Dobrno. To je med počitnicami že 20. shod! — Obč. svet v Rušah je sklenil slovenski uradovati. — Pekovski pomočniki in vajenci dobe na Štajarskem nedeljski počitek, katerega bodo imeli v nedeljo od 9. ure zjutraj do 6. ure zjutraj v ponedeljek. Občinstvo vsled tega ne bode moglo dobiti v ponedeljek svežega peciva, pa se bode moralo že navaditi. — V Mariboru so imeli v četrtek sestanek štajarski nemški kolesarji, katere so „pozdravljale“ po mestu frankfurtarice.

Shod je priredil koroški deželni poslanec g. Grafenauer v četrtek v Zahomcu.

Na smrt je bil pred tukajšnjo poroto te dni obsojen Fran Burger iz Zgornjih Pirnič, ker je umoril svojo mater. Svoje nevredno življenje bode končal na vešalih.

V Rovinju se je vršila razprava proti izgrednikom, ki so v zasedanju istrskega deželnega zbora na vse mogoče načine zasramovali hrvatske in slovenske poslance. 15 puljskih Lahonov je bilo obtoženih, med njimi dva zdravnik Obtoženci so tajili vse. To je italijansko junaštvo! Kaznovanih je bilo 5 kričačev z zaporom od jednega tedna do jednega meseca.

Laške šole v Podgori pri Gorici ne bode več, ker nima zadostnega števila otrok. Zato je pa okrajni šolski svet, ki je v slovenskih rokah,

razširil šolo v Ločniku, da odškoduje Lahe. Ta prijaznost okrajnega šolskega sveta je bila prav nepotrebna. Lahi so sedaj v Ločniku razvili silno agatacijo, da v razširjeno šolo pridobe slovenske otroke. Kar Lahi ne zmorejo, pomagajo jim Slovenci!

V Tomaju na Primorskem dobe novega kapelana, kateri niti besedice slovenski ne zna. Bil je 9 let pri Benediktincih v Italiji. Nedavno si je prišel ogledat Tomaj ter je ljudi pozdravljaj z „bon žorno“. Kako bode učil veronauk, kako pridigoval, kako spovedoval? Ljudje so razburjeni, ker deputacija starešinstva pri knezonadškofu v Gorici ni ničesar opravila.

Iz Pazina se nam piše: Ukor Vašega slovenskega Franka, obsojamo tudi tu najodločneje. Mož menda hoče ravnati s slovenskimi uradniki tako, kot tukaj ravnajo z našimi nekateri laške glave. Nedavno se je došel v nek tukajšnji urad pritožiti kmet, da plačuje preveč davka. Adjunkt, Slovan, mu je na podlagi glavne knjige, prijazno pojasnil stvar. A tu prihitel glavni kontrolor Cimador, zagrižen Lahon, zagradi knjigo ter treščil ž njo tako po glavi uradnikovi, da je bila takoj s krvjo oblita. Adjunkt je takoj šel k c. kr. zdravniku, bivšemu Dalmatincu, a ta ga je odslovil, rekoč, da ga ne more preiskati, predno mu tega ne naroči glavarstvo. Adjunkt je šel potem k občinskemu zdravniku, ki je vso stvar naznanil na pristojno mesto. To naznanilo in pa dejstvo, da adjunkt radi poškodbe 4 dni ni mogel v urad, spravilo je gospode pri glavarstvu, sodniji in c. kr. zdravniku v veliko zadrego. Vsak dan so imeli konference pri c. kr. okrajnem inženirji in vpraševali so se „Was sollen wir da machen“. No, sodnijske obravnave še do danes ni bilo! Vprašujemo javno: Ali so paragrafi samo za istrskega kmeta? Poslanci, ščitite slovanske uradnike v Istri!

„Leonova družba“ je imela pretekli ponedeljek občni zbor v Ljubljani. Udeležili so se ga člani iz vseh slovenskih pokrajin. Družba ima 27 ustanovnih, 105 rednih in 87 podpornih članov. Glasilo ji je „Katoliški Obzornik“. Dr. Krek je na zboru poročal o izdaji poljudne apologetike, ki naj bi zavračala vse napade na katoliško vero. Izdala naj bi jo Mohorjeva družba. O socijalni in kulturni zgodovini slovenskega naroda poročal je č. g. Jož. Benkovič ter je predlagal, da se preiščejo vsi farni arhivi, mestni in drugi arhivi, da duhovniki in bogoslovci nabirajo krajevna in hišna imena. O zgodovinski umetnosti je poročal g. Viktor Steska. Odbor „Leonove družbe“ naj gleda, da se stare umetnine ohranijo, stopi naj v zvezo z društvom krščanske umetnosti. Kar se ne more več rabiti, naj se ohrani v diecezanskem muzeju. Gosp. dr. Janežič je poročal o izdaji poljudnih brošur. Gosp. Kržišnik je priporočal ustanovitev „Correspondenzbureaua“ v Ljubljani.

Iz Novega Mesta. Na dopis v „Slov. Listu“ z dne 27. avgusta t. l. bi sicer ne odgovarjal več, ker se mi z ozirom na zares smešne trditve skoro vredno ne zdi, a primoran sem, ker se skuša na račun g. Ropasa popraviti storjeno napako glede nakupa glasovirja za „Glasbeno matico“ v Novem Mestu. Povdarja se že drugič, da je glasovir v celjski čitalnici za 650 gld. sličen glasovirju „Glasbene matice“ ter da je tedaj isti za par stotakov dražji od onega, ki ga je kupila „Matica“. Glasovir celjske čitalnice je pač sličen boljšim glasovirjem tvrdke: Bösendorfer, koji stanejo po 1000 gld. in še več. To so trdili lastniki Bösendorferjevih glasovirjev sami in tem gotovo ni za reklamo g. Ropasa. Ropasovi glasovirji so toraj veliko cenejši od dunajskih! Ne bom nadalje o tem več pisaril, naj se odgovori na to kar hoče, povdarjam pa konečno še svojo prvotno mnenje, da je pri g. Ropasu res težko kaj naročiti, ker ni — Dunajčan. In po tem se tudi ravna! „Nepoklican dopisnik“.

Lože slovenskega gledališča je vzelo v najem „Dramatično društvo“ v Ljubljani. Ne odaja jih torej deželni odbor, nego „Dram. društvo“, ki se trudi, da speča prav vse lože in vse sedeže. Doslej je bilo večje število lož nerazprodanih, kar je napravljalo najslabši vtisk. Trdno se je zategadelj nadejati, da bode slov.

občinstvo v bodoči gledališki sezoni posedlo vse prostore v gledališču. Naj nam bodo v tem oziru izgled ljubljanski Nemci, ki — navzlic pričlemu svojemu številu — pokupijo vsako leto vse lože! — Kakor se nam poroča, so se bivšim posestnikom lož rezervirali lanski prostori; od dajale so se torej dosedaj neprodane lože. Prosta je še štev. 5. v I. nadstropju in 4 lože v II. nadstropju. Narodne družine sezite po njih!

Najnovejše vesti.

Katoliška gimnazija v Ljubljani. Premil. g. knezoškof dr. Jeglič je izdal v „Škofijskem Listu“ poziv do duhovščine, da naj se posvetuje na pastoralnih konferencah, kako bi mogli priti do katoliške gimnazije v Ljubljani. Z veseljem pozdravljamo to misel, ker bode gimnazija gotovo slovenska. Ne dvomimo nič, da se bode lepa misel posrečila in v kratkem postala dejanje. Za konec stoletja nasvetuje škof misijone po vsi škofiji in razpisuje nagrade za dober življenjepis Kristusov v slovenskem jeziku, katerega bode Premilostni dal natisniti na svoje stroške.

Vseslovenska delavska slavnost. Društva, ki se nameravajo še prijaviti, naj blagovolijo to storiti vsaj do srede 14. t. m., da more odbor ob pravem času obvestiti vlado.

Za Ciril in Metodovo družbo priredi jutri Št. Peterska moška in ženska družbina podružnica na vrtu Ferlinčeve restavracije veselico. Petje proizvaja slavno „Slov. trgovsko pevsko društvo“. Slavnostni govor govori podružnični predsednik prečast. gosp. M. Malenšek. Pri veselici svira godba novomeške meščanske garde. Vstopnina 20 kr. za osebo. Začetek veselice ob 6. uri zvečer. Veselica se vrši pri vsakem vremenu.

Kapela pod Ojstrico. Ob navzočnosti 150 turistov in romarjev se je vršilo blagoslovljenje kapele sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico, katero je zidal za planinsko družbo g. Kocbek. Kapela je prostorna (za 40 ljudij), kaj lepa in podobna Triglavski kapeli, le da je dosti večja. Leži na skali blizu Kocbekove kočice (1800 m). Večina udeležnikov je bilo iz Savinjske doline. Iz Kranjskega je prišel župnik Aljaž, ki je družbo pozdravil ter naglašal velike zasluge Kocbekove. Prof. dr. Frischauf se je spominjal ljublj. knezoškofa, ljubljence naroda, čegar last je zemlja, kjer stojimo. Prof. Boštner je pozdravljaj turistovke, g. Mikuš je govoril v imenu osrednjega odbora, bogoslovec iz Celovca o združenju Sloveniji pri Ojstrici, kjer so meje treh dežel.

V Kranju bodo vsi štirji nižji razredi gimnazije imeli vsoprednice.

Šmartno v prazniški obleki. Dne 18. t. m. razpelo je pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Šmartnem pri Litiji svojo prelepo zastavo, katero si je društvo samo omislilo in so jo gospodični Demšarjevi in Jakličevi umetno izvršili. Šmarske rodoljubkinje okrasile so jo s prelepimi trakovi. Slavnost se je pričela s slovesno daritvijo sv. maše, kateri je prisostvovalo slavnostno občinstvo na čelu c. kr. okrajni glavar g. Gril. Petje je preskrbelo domače pevsko društvo „Zvon“ ter izvršilo svojo nalogo izborna. Po sv. maši vršilo se je na trgu v Šmartnem pred šolskim poslopjem blagoslovljenje zastave. Blagoslavljaj je zastavo g. dekan Lavrenčič. Kumica zastave je bila vrla rodoljubkinja gospa Zore-tova. Pred blagoslovljenjem govoril je gosp. dekan. Govor je bil vseskozi vznesen, navdihljen s plamtečo ljubeznijo za vero in narodnost in je končal z geslom nadbiskupa Strossmajerja: „Sve za vero i dom“ Po blagoslovljenji je bil obhod društev in gostov po Šmartnem in ob 1. uri popoldne sešli so se bili domačini in gostje na slavnostni banket. Bilo je do 70 oseb navzočih. Med temi smo videli tudi gospode c. kr. okrajnega glavarja Grila, dekana Lavrenčiča, c. kr. notarja Svetca. Domoljubni govori, spodbujajoč k ljubezni do presvitlega cesarja, do domovine, k edinosti, k spravi itd. navduševali so občinstvo. Po banketu priredil se je sprehod v Črni potok na dom kumice. Potem vršil se je na lepo okrašenem Jakličevem vrtu slavnostni koncert v proslavo pet-

desetletnice cesarjevega vladarstva in blagoslovljenja društvene zastave. Vrt je bil do zadnjega prostorčka z odličnim občinstvom napolnjen. Koncert vpeljala je nova, za to slavnost po pevodnji g. Bartlu zložena prelepa kantata „Naš prapor“. Kantati sledil je slavnostni govor državnega poslanca, c. kr. dež. sod. svetnika g. Vencajza. Po obliki dovršeni govor je obsegal slavospev petju in glashi, ki sta kulturni sredstvi za duševno, socijalno in gospodarsko izgojo naroda, — in slavljenje Njegovega Veličanstva cesarja kot dobrotljivega, premodrega, pravičnega vladarja. Govoru je sledila cesarska pesem, katero je občinstvo stoje poslušalo. Sledile so ostale točke koncerta, katere je „Zvon“ umetniško izvajal. Odlikovale so se posebno blaglasne kompozicije pevovodje gosp. nadučitelja I. Bartla. Po slavnostnem koncertu nastopala so še pevska društva: „Ljubljana“, „Slavec“, „Trgovsko pevsko društvo“ iz Ljubljane in Trbovljski mešani zbor. Bil je to pravcati tekmovalni nastop! Sledili so navdušeni govori in napitnice, tako slavnostnemu govorniku in pa trojici: glavar Gril, dekan Lavrenčič in notar Svetec, kateri zjedinjeno delajo za blagor naroda. Slavnosti so se udeležili poleg zgoraj navedenih pevskih društev tudi: „Glasbena Matica“, „Zagorski Sokol“, „Krščansko-socijalna zveza“ — ognjegasci, kolesarji in veliko občinstva iz Ljubljane, Litije, Št. Vida in iz okraja Šmarskega. Življenje je bilo v Šmartnem jako živahno, bil je prelep narodni praznik, bila je to slavnost po načelih slovenskega programa.

Nemška geografija. Najlepši dopisnica z razgledom bleškega jezera v zalogi „Wiener Künstler Postkarte“ ima napis Kärnter (!) Seen XXII/5 Veldeser See mit Karawanenthurm (!) Stol in Kärnten (!!!) — To je geografija dunajskih umetnikov!

V slovenskih Barkovljah je bila dne 8 septembra prva laška propoved v cerkvi. Iz Trsta so prišli laškega duhovnika poslušat Židje.

O goriškem deželnem zboru piše „Soča“, da se je zopet prezrlo Slovence, ko se ga je sklicevalo. Niti dež. glavarja namestnik ni bil obveščen o nikaki stvari. Skoro gotovo Slovenci v deželni zbor ne bodo vstopili, ker se od merodajne strani še vedno pritruje samo Lahom.

Jaworskega, predsednika parlamentarne komisije desnice, je pozval Thun na Dunaj.

Vašatyja so včeraj pokopali. Ob odprtem grobu so govorili razni govorniki. Narodni delavci so se udeležili v obilem številu pogreba.

V ogrski poslanski zbornici bode danes precej hrupno. Že predvčerajšnjim ste zahtevali neodvisna in Košutova stranka, naj Banffy pojasni, kaj se je dogovarjal v Ištu. Banffy jih je tolažil z bodočnostjo, o dogovorih pa ni ničesar povedal.

Cesar Viljem se je izrazil na nekem banketu, da je svetovni mir odvisen od dobro oborožene nemške vojske. Kultura je tedaj na Nemškem še na jako nizki stopinji.

Mej Nemčijo in Anglijo se je baje doseglo vender neko sporazumljenje, ki naj bi omogočevalo nadaljnjo prijateljsko nastopanje teh držav. Obe državi se bojita Rusije!

Nemiri v Kandiji še niso končani. Turki so ubili mnogo sto kristijanov. Angleškega konzula so zadavili. Izgrednikom so se pridružili turški vojaki. Velevlasti bodo baje zahtevale, naj se turški vojaki odpravijo s Krete in naj se imenuje guverner. Najnovejše brzojavke javljajo, da je avstrijski konzul v ognju našel smrt.

Razne stvari.

„Südmark“ je imela svoj občni zbor 4 sept. v Celovcu. Bilo je nekaj zanimivih in značilnih momentev. Iz poročila posnamemo, da se je število podružnic pomnožilo za 30, dočim se je še pred par leti jedva za 3, 8, 9. Vseh podružnic je 185, ki štejejo blizu 15.000 članov. Res je sicer, da vse podružnice ne izpolnjujejo svojih dolžnostij, a to število pomeni veliko za Slovence. V poročilu se toži, da se za nabiralnike ljudje niso dosti brigali, da nanje niso dovolj pazili,

oziroma, da se je iz njih — kradlo! Vedno več dohodkov dobiva pa „Südmark“ od razprodaje žveplenk, in sicer se izdelujejo za njo tudi čisto navadne žveplenke. S takimi naj bi prišla na dan tudi naša „Ciril in Metodova družba“. V dveh mesecih je vrgla društvu ta kupčija 637 gld. 15 kr. Dalje vodstvo „Südmarke“ drage volje posreduje pri iskanju služb, pri nakupovanju in prodajanju blaga, da se bolje pospešuje Nemštvo na meji. — Značilno je, da je dr. J. Lemisch pozdravil društvo — to provokatorično društvo — v imenu deželnega odbora koroškega. Kranjski dež. odbor pa se še za slovensko deželno nadsodišče v Ljubljani ne upa oglasiti.

Zanimivosti s Češkega. 4. t. m. je imelo praško narodno delavstvo velik shod, da porazpravlja o predlogu ruskega carja o razoroževanju Evrope. Na shod so bili pozvani tudi poslanci. — 12. septembra 1871. je naš cesar izdal reskript, v katerem je slovesno priznal češko državno pravo. Da se spomin na ta znameniti dogodek znova oživi, vršili se bodo v septembru in začetkom oktobra številni shodi. — V Pragi bodo zborovali 10. septembra narodni delavci skupaj z radikalci. Češki narodni delavci so si sedaj sestavili odbore, v katerih se rešijo sledeča vprašanja: o delavskih hišicah in ne dragih stanovanjih sploh; o zavarovanju v slučajih prezigodnje nesposobnosti za delo; o zavarovanju za starost; o preosnovi in dopolnitvi sedanjega šolstva, da se bo strinjalo s socijalnim duhom moderne dobe. V te odbore bodo lahko vstopili i strokovnjaki, tudi če ne bodo pristaši narod. delavcev.

Poslano.

„Slov. Narod“ ima v 203. številki kos moje biografije. Popisujoč mojo značajnost, podaja kopicico neresnic in zavijanj, katera moram popraviti in stvar pojasniti.

„Slovenski Narod“ piše o meni: „Se-li odlikuje po posebni značajnosti? O, to pa! Morda se ga prime še priimek „značajni Koblar.“ Ko so ga spodili iz knezoškofijske palače na kmete, je svojo značajnost pokazal s tem, da je zapustil klerikalno stranko in se vtihotapil v narodno stranko. Ta se je dala preslepiti in ga je prijazno sprejela. Preskrbela mu je prijetno službo in povzdignila na stališče, katerega bi Koblar iz svoje moči ne bil nikdar dosegel. In tu je zopet pokazal svojo značajnost. Za hrptom narodne stranke se je združil s „Slovenskim Listom“ proti lastni stranki in klečeplazil je pred prejšnjim škofom Missio, dočim ga je skrivaj grizel, koder je mogel. Ko se je naposled posrečilo razkrinkati to značajno počenjanje značajnega Koblarja, je mož brez srama uskočil iz tabora narodne stranke in iz same jeze in osvetoželjnosti, ker stranke ni mogel ujeti, da bi mu bila poskrbela državnozborni mandat in zaželeni kanonikat, začel proti njej tako besen in tako brezmejno podel boj, da kaj tacega še ni bilo na Slovenskem.“

Nato odgovarjam nastopno:

Ko so me „spodili iz knezoškofijske palače na kmete“, nisem zapustil klerikalne stranke, ker do tačas sploh v klerikalni stranki bil nisem. Nekateri so me imeli kot škofovskega kapelana za nekakega liberalca, jaz pa sem samega sebe imel za krščanskega Slovenca, kar sem še dandanes, ker se mi jedino ta stranka zdi pametna. Nisem se, bivajoč na kmetih, vtihotapil v narodno stranko, ker nisem imel tačas z „Narodom“ in narodno stranko nobene zveze. V politiko sem se javno vtaknil le enkrat, v Šenčurju, ko smo se bili z nekim oklicem potegnili pri volitvi za sedanjega dež. glavarja g. Detelo, ki se je baje prišteval narodni stranki, da je bil izvoljen. Narodna stranka me ni, ko sem prišel v Ljubljano, nič prijazno sprejela. Ona mi tudi ni preskrbela „prijetne“ službe v prisilni delavnici. Sedemkrat so se deželni odborniki upirali referatu barona Tauffererja, da bi se meni služba podelila. Narodna stranka se me je oklenila še-le, ko sem na katoliškem shodu govoril za družbo sv. Cirila in Metoda in za vseučilišče v Ljubljani.

Ni res, da sem se za hrptom narodne stranke združil s „Slov. Listom“, res je le, da

sem precej od začetka javno povedal, da sem pri „Slov. Listu“, očitno pisal poročila iz drž. zbora za list in glavni zastopnik narodne stranke g. dr. Ferjančič je celo v zbornici nabiral naročnike na „Slov. List“.

Pred prejšnjim škofom Missio sem jako slabo „klečeplazil“. Pač sem včasih katero rekel o njegovi politiki, ki se mi je zdela prestroga, a „grizel“ ga nisem nikdar, ker sploh še nikdar nisem nič govoril ali pisal, kar bi poniževalo vero ali duhovski stan.

„Narod“ pravi, da se je posrečilo razkrinkati moje počenjanje in da sem potem brez srama uskočil iz tabora narodne stranke. Brez srama res, ker me še danes ni sram, da me je narodna stranka „ven vrgla“. Zgodilo se je pa tako: Bilo je pred zadnjimi volitvami za državni zbor. Nekega dne je prišel k meni sluga deželnega odbora z naročilom, da me deželni odbornik dr. Tavčar kliče v svojo pisarno. Ko sem prišel k Tavčarju v urad, me je ondi pol ure pestil, da naj prevzamem kandidaturu v kmečkih občinah na Notranjskem. Jaz sem se temu upiral, češ, da bi se to pač reklo, škofa nalašč dražiti, ako bi šel kandidirati v oni okraj in znabiti še proti duhovniku (ta mandat ima sedaj gosp. dr. Žitnik), in da ostanem pri kandidaturi v gorenjsko-notranjskih mestih, katera sem prejšnje leto zastopal. Pri tej priliki je omenil g. dr. Tavčar sam od sebe, da naj ga ubogam, ker „bomo odajali sedaj kanonikat“. Ker se tudi za ta „cukerček“ nisem zmenil, ampak ostal pri svojem sklepu, rekel mi je, ko sem odhajal, da je on od tega trenutka moj nasprotnik.

Tiste dni je bil prinesel „Slov. List“ članek za spravo med Slovenci ter je nekoliko pogladil obe stranki. Gosp. Hribar mi je rekel, da je članek izvrsten, da pa ima vendar eno napako, ker graja tudi narodno stranko, ko zasluži vso grajo le katoliška stranka. Omenil je, da članek mora biti moj. Odgovoril sem mu, da se mi zdi članek umesten in resničen, če hočemo priti do sloge. Zahtevalo se je nato od mene v seji izvrševalnega odbora, da naj podpišem, da se ne identifikujem s „Slov. Listom“, če hočem biti kandidat narodne stranke v gorenjsko-notranjskih mestih. Ker sem odklonil podpis, češ da ima „Slov. List“ popolnoma narodni program, bacnili so me iz izvrševalnega odbora. Kandidoval sem na svojo roko. Zmagal nisem, ker so z nasprotnim kandidatom potegnili vsi Nemškutarji in socijalni demokrati.

Že prej je bil nekdo izdal v „Narodu“ parolo, da je „Slov. List“ treba uničiti. Sedaj se je pričela gonja. Najprej je „Narod“ osebno napadel dr. Gregoriča, potem mene, a odgovor je bil — molk. Ko so pa narodni možje uredniku „Slov. Lista“ g. A. Trstenjaku zagrozili, da izgubi kruh, ako ne pusti uredništva, in je on moral to storiti, da mu glada ne umrje družina, začel sem pomagati pri uredništvu jaz. Na piko je vzel list, kar se narodne stranke tiče, zvezo z Nemci in „Narodovo“ „farško gonjo“. Tedaj dve stvari, ki narodni stranki gotovo nista v čast! Prav te dve stvari sta pa tudi bili od moje strani povod, da sem pomagal osnovati „Slov. List“. Ko sem bil namreč izvedel, da namerava „Slov. Narod“ prinesiti obširno Slančevo poročilo o zadevi g. dr. Sterbenca, šel sem v uredništvo „Naroda“ in lepo prošil, da naj se to ne obelodani. Zmagal je dr. Slanc, jaz pa sem storil sklep: Ogiblji se takih!

Zveza z Nemci se je sicer skrbno skrivala pred člani izvrševalnega odbora narodne stranke in jaz sam sem imel precej časa stvar za nemogočo, dokler se mi ni posvetilo. Nekega dne je stopil v državnem zboru k meni eksc. baron Schwegel in mi je razkril svoj načrt. Razmerje na Kranjskem, je dejal, naj bi se v prihodnje raztegnilo na državni zbor, tako da bi bil n. pr. v delegacijo jedne leto izvoljen član narodne stranke, drugo leto Nemeč, člani katol. narodne stranke pa nikdar ne. Tedaj sem si mislil, polovico zastopstva za Kranjsko — Nemeč! Groza me je bila. Čutil sem vendar, da bi bila „Narodova“ stranka zmožna izvesti tudi to. Ker je „Narod“ dajal ton, sem sklenil: Osnujemo si list, ki bode strogo zastopal načela, izražena s tolikim ploskom na shodu zaupnih mož, mej ka-

terimi sta v prvi vrsti: krščanstvo in narodnost! Splošno se je trdilo, da v tem največ grešita „Narod“ in dr. Tavčar. Tako je nastal boj (bolj prav, če bo „Narod“ glasilo narodne stranke: pride boj), „kakeršnega še ni videl slovenski svet“.

V narodnem oziru vsak mejsebojni boj gotovo škoduje Slovincem. Da se nesrečni boj konča, naj vsprejmeta danes „Narod“ in „svobodomiselni“ dr. Tavčar v program besede, katere je prinesel pred tremi leti „Narod“, ko je v imenu izvrševalnega odbora s podpisom dr. Bleiweisa razglasil mojo kandidaturu: „Priznavajo se pa načela katoliške vere kot trden temelj razvoju slovenskega naroda“. Po mojem mnenju je sedaj odločilni trenotek.

Poleg neresnic je „Narod“ v onem članku navalil na mojo osebo tudi kopicico psovk. Te psovke me bolj veselé, kakor žaloste, ker pomagajo razkrinkavati omiko moža, ki jih je zapisal. Ako bode pa „Narod“ zopet pačil dejstva, tičočča se moje osebe, oglasim se vnovič s polnim imenom, četudi imam na ustih ključavnico.

A. Koblar.

Vabilo

vslovenski delavski slavnosti

v proslavo 50 letnega vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Frančiška Jožefa I.

Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

Vspored:

V soboto 17. septembra. Bakljada in serenada.

Ob 1/2 8. uri večer zberó se udeležniki pred »Katol. Domom«, odkoder odkorakajo z lampijoni in godbo na čelu po Gosposki ulici, mimo »Zvezde«, po Šelenburgovih ulicah na Dunajsko cesto pred stanovanje blagorodne kumice gospe Polakove. Tu poje iz posebne prijaznosti slavno pevsko društvo »Ljubljana«. Od tu odkorakajo v istem redu mimo južnega kolodvora po Reseljevi cesti, Kopitarjevih ulicah, Vodnikovem trgu pred školijo, kjer pred palačo prevzvišenega knezoškofa poje pevsko društvo »Ljubljana«.

Večer na čast došlim gostom.

»Slovenska krščansko-socijalna zveza« priredi po končani bakljadi in serenadi na Virantovem vrtu večer na čast došlim gostom s sodelovanjem slavnih pevskih društev: »Ljubljana« in »Katol. delavskega pevškega društva Zvon«, domžalske godbe in tamburašev »Slovenske krščansko-socijalne zveze«. Vstop gostom in prijateljem slovenskega kršč. soc. delavstva prost.

V nedeljo 18. septembra. Slavnost blagoslovljenja zastave „Slov. krščansko-socijalne zveze“.

Ob 8. uri zjutraj zberó se društva pred »Katoliškim Domom«, odkoder odkorakajo z godbo na čelu po Bregu, Cozovi cesti, Emonski cesti, Vegovih ulicah pred nunsko cerkev. Pred nunsko cerkvijo ima prevzvišeni g. knezoškof Anton Bonaventura Jeglič cerkveni govor, potem prevzvišeni blagoslovi zastavo. »Naša pesem«, poje »Katol. delavsko pevsko društvo Zvon«. Po blagoslovljenju zastave se vrši zabijanje žebeljev in potem daruje knezoškof sv. mašo.

Obhod po mestu.

Sprevod se pomika po Šelenburgovi, Prešernovi ulici, Sv. Petra cesti, čez mesarski most, Kopitarjevi ulici, Vodnikovem, Mestnem in Starem trgu, čez sv. Jakoba most, Breg na Turjaški trg.

Zborovanje.

Vspored: I. Slavnostno zborovanje: a) Pozdravi: Poslanci V. skupine. Zastopniki posamičnih organizacij. b) Izjava udanosti in pokorsčine cesarskemu jubilarju Poroča urednik »Glasnika« Ivan Jakopič. II. a) Ustanovitev »krščanske socijalne zveze«. Poroča Ivan Kregar. b) Sklepanje o resolucijah: 1. Načela. Poroča dr. Josip Pavlica. 2. Politiške razmere. Poroča Josip Gostinčar. 3. a) Gospodarska organizacija. b) Delavsko varstvo. Poročajo: Fr. Ziller, Jos. Sedmak, Mart. Škerjanec. 4. Tisek. 5. Delavski zaklad. Poroča Jos. M. Kržišnik.

Skupni obed pri Virantu.

Cena: Juha, meso in dve prikuhi 30 kr., s pečenko in salato 60 kr. Kdor se udeleži skupnega obeda, naj naznani vsaj do petka zjutraj.

Velika ljudska veselica

se prične ob 1/2 4. uri popoldne na okrašenem Virantovem vrtu. Vspored: petje raznih pevskih društev, godba in tamburaški zbor, prolog zložil g. dr. Jan. Ev. Krek, slavnostni govor govori g. dr. Jan. Ev. Krek, prosta zabava. — Vstop udom slavnih društev brezplačen, za vsako ostalo osebo 30 kr. Čisti dohodek se porabi v pokritje stroškov za novo društveno zastavo, zato se preplačila hvaležno vsprejemajo. — V slučaju neugodnega vremena se ljudska veselica vrši v prostorih starega strelišča.

Slavnostni odbor.

Spominjajte se zastave „Slovenske krščansko-socijalne zveze“, ki se bode slovesno razvila na vseslovenski delavski slavnosti dne 18. septembra 1898. I.

Darove hvaležno vsprejema uredništvo „Glasnika“ v Ljubljani.

Za dijake.

V svoji novi stavbi, sem odločil več prostorov za dijake. Oskrbljeni bodo z vsem. Za nadzorstvo je vestno skrbjeno. Plača po najnižji ceni. Uporaba vrta je prosta. Najvažnejše je, ker bodo stanovanja tik gimnazije.

Do 10. septembra prosi oglasila
80 (4-2) Viktor Omerza v Kranju.

Bicikelj

dobro ohranjen „Stirija“ proda se po nizki ceni.
Več se poižve Rožne ulice št. 41. I. nadstropje v Ljubljani. 83 (1-1)

Melusine-ustna in zobna voda deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr. 62 (12-4)

Jedina zaloga

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani,

Resljeva cesta št. 1 poleg mesarskega mosta.
Telefon št. 68.

Prej M. Učak **Albet Robida** M. Učak
v Ljubljani, Rožne ulice št. 5

26 (25-16) izvršuje po najnižjih cenah

sobna slikarska dela

v vsakem slogu in ima tudi na blagovoljni ogled veliko zbirko najnovejših vzorcev. — Dela na deželi se vzprejemajo ob vsakem času. — Priporoča se posebej za slikanje cerkev in kapel. — Naročajo se dela lahko tudi pismenim potom.

Alojzij Večaj,

pečarski mojster v Ljubljani,

Opekarska cesta št. 61.

priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnih

pečij iz glinaste snovi

od najprostejših do najfinejših rujave, zelene ali bele barve. Izdeluje na željo tudi peči v poljubni drugačni barvi.

Natančno izvršuje naročila na štedilnike ter jamči za vse svoje izdelke jedno leto.

== Cene nizke. == 8 (52-22)

Zoper slabokrvnost

Železnato vino

kemične analize
odličnih strokovnjakov
kateri so v
železnatem vinu

lekarja

Piccoli-ja v Ljubljani

zmiraj potrdili navedeno množino železa, so najboljše spričevalo ter dajejo največje poročstvo za njega učinek. (3)

To vino je kaj dobro za slabokrvne, nerвозne in vsled boleznih oslabele osebe, za blede, slohe (suhe) in bolehave otroke.

Cena polliterski steklenici 1 gld.

Svarilo! P. n. občinstvo se opozarja, da se v trgovino na brezvesten način spravljata China-železnato vino, katero nima ni trohice železa v sebi ter je s košeniljo pobarvano. Tako vino nima nobene zdravilne veljave, pa ga tudi košeniljina primes ne stori za dijetetično sredstvo.

VIZITNICE

priporoča

J. Blasnikova tiskarna.

ERNST SPEIL,

mehnik,

Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

(„Katoški Dom.“)

Zaloga šivalnih strojev in bicikljev po najnižjih cenah iz različnih tovarn.

Najnovejši izumi.

Vsa v to stroko spadajoča dela se točno in solidno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Za mnogobrojna naročila se udano priporoča

Ernst Speil,
mehnik.

28 (24-18)

P. n.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem meseca avgusta t. l. odprl svojo

odvetniško pisarno

v Šoštanju.

Z velespoštovanjem

79 (3-3)

dr. Fran Mayer.

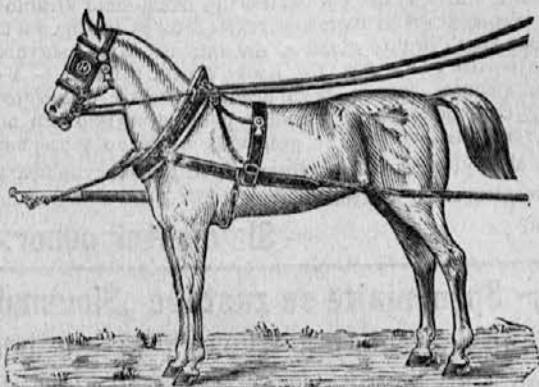
Prva največja kranjska tvrška.

Fran Primožič,

jermenar in sedlar

74 (10-8)

Sv. Petra cesta št. 34. Ljubljana.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izdelovanje jermenarskih in sedlarskih proizvodov, katera ukusno, trpežno in ceno izdeluje.

Ravno tam velika zaloga različnih konjskih oprem in sedlov, popolne jezdne opreme itd.

Izdelovanje jermen za stroje in mline. — Vse poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

Zunanja naročila se vestno in točno izvršujejo.

Popolna razprodaja.

A. Zagorjanova trgovina s knjigami in papirjem

nahaja se sedaj

v Ljubljani v Gospodskih ulicah št. 7 v Kunčevi hiši.

Razprodaja se na drobno in debelo vsa zaloga: knjige, pisarniški in pisemski papir, kasete, albume, spominske, vpisne in poslovne knjige, učila, risne in pisne potrebščine, fakture, zavitke, vizitnice itd. itd. pod tvorniško ceno. 82 (3-1)

Priporoča se za obile naročbe p. n. občinstvu v mestu in na deželi zlasti gg. trgovcem, pisarnicam, šolskim vodstvom in dijakom početkom šolskega leta.

Udano podpisana si usoja slavnemu občinstvu naznaniti, da je v svoji lastni hiši

v Prešernovih ulicah št. 52

otvorila

restavracijo pri „Levu“

ter se bode trudila slav. občinstvo z dobrimi mrzlimi in gorkimi jedili, kakor tudi s posebno dobrim vinom in vrhniškim pivom postreči.

81 (3-2)

Spoštovanjem

Marija Borštnik.

Šolske knjige

za srednje, višje dekliske, obrtne, meščanske in ljudske šole

ima vedno v zalogi 84 (2-1)

knjigarna **L. Schwentner** v Ljubljani

Dvorski trg št. 3.